

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การศึกษาการพัฒนาและการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโรงเรียนโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับ จังหวัดนครสวรรค์

ชื่อผู้เขียน : นายสมพงษ์ ธาเนรัตน์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ดร. เสริมศรี	ไชยศรี	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ เปียน	ไชยศรี	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภวัฒน์	ชื่นชอบ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การพัฒนา และการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับ ในจังหวัดนครสวรรค์
2 โรงเรียน 2) ความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครองและผู้นำชุมชนเกี่ยวกับการเรียนการสอน
วิชาอาชีพ และ 3) ผลการเรียนวิชาอาชีพของนักเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารสถาน
ศึกษา ครูวิชาการ ครูผู้สอนวิชาอาชีพ นักเรียน ผู้ปกครองและผู้นำชุมชนรวมทั้งสิ้น 125 คน
ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลตั้งแต่กลางเดือนธันวาคม 2534 ถึงสิ้นเดือนมีนาคม 2535 โดยเข้าไปฝัก
อาศัยอยู่ในโรงเรียนทั้งสอง เพื่อสังเกต สัมภาษณ์ จัดบันทึก พร้อมทั้งบันทึกเทป ถ่ายรูปและถ่าย
วิดีโอ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการจัดหมวดหมู่ตามความสัมพันธ์ของเนื้อหา แจกแจงความถี่
คิดค่าระดับเฉลี่ยและร้อยละ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ทั้งสองโรงเรียนใช้วิธีการปรับหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ให้เหมาะสมกับท้องถิ่น โดยผู้บริหารมอบหมายให้กลุ่มครูร่วมกันกำหนดรายวิชาอาชีพและให้ครูผู้สอนวิชาอาชีพจัดทำแผนการสอน การกำหนดรายวิชาอาชีพนั้น กลุ่มครูได้ดำเนินการศึกษาเอกสาร สํารวจและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร และวิเคราะห์สถานการณ์ โรงเรียนหนึ่งกำหนดรายวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองในท้องถิ่น ส่วนอีกโรงเรียนหนึ่งกำหนดตามความสามารถของครูผู้สอน

ในการวินิจฉัยองค์ประกอบหลักสูตร และการจัดทำแผนการสอนนั้น ครูผู้สอนของแหล่งวิทยาการนอกโรงเรียนได้ตัดจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้บางส่วนออกให้ไป เพื่อให้เหมาะสมกับระยะเวลาเรียนและไม่ได้จัดทำแผนการสอน ส่วนครูผู้สอนของโรงเรียนที่จัดสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนได้เพิ่มข้อปลีกย่อยในจุดประสงค์ และเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับท้องถิ่น พร้อมทั้งจัดทำกำหนดการสอนแต่ขาดความสมบูรณ์ในด้านจำนวนคาบเวลา สาระสำคัญและหัวข้อย่อย

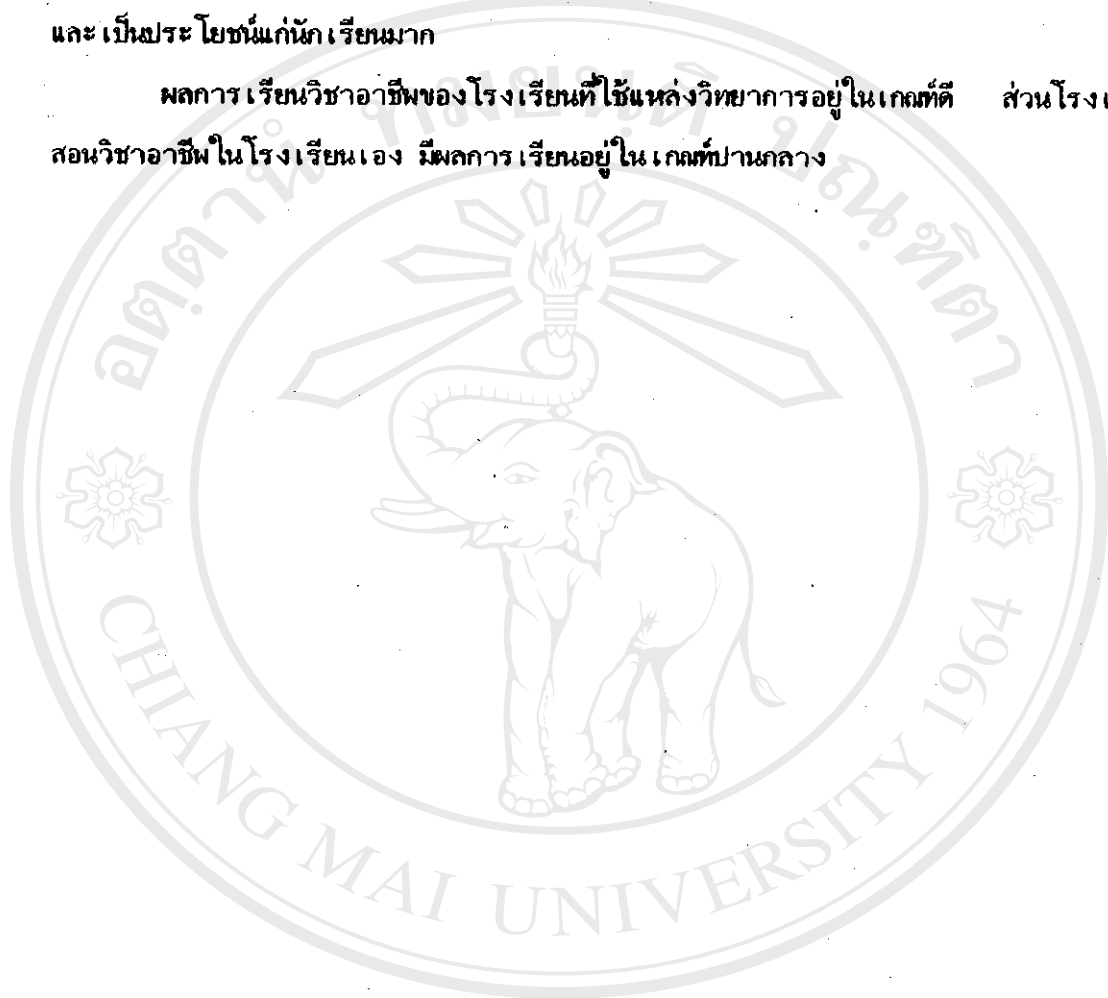
ในการจัดปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน โรงเรียนทั้งสองไม่ได้ระบุลักษณะงานที่จะปฏิบัติในแต่ละงาน ให้ชัดเจน การจัดครูเข้าสอนมีทั้งจัดตามความสมัครใจและจัดตามความรู้ ความสามารถของครู ทั้งสองโรงเรียนประสบปัญหาการดำเนินงานในด้านงบประมาณและวัสดุหลักสูตร กิจกรรมแนะแนวที่ทั้งสองโรงเรียนดำเนินการคือ การให้คำปรึกษา กิจกรรมนิเทศการศึกษาที่ทั้งสองโรงเรียนดำเนินการคือ การประชุมครูและการให้คำปรึกษา

ในด้านการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ครูผู้สอนทั้งสองดำเนินการในลักษณะเดียวกัน ได้แก่ เตรียมการสอนโดยการศึกษาเนื้อหา และเตรียมวัสดุอุปกรณ์ไว้ล่วงหน้า นำเข้าสู่บทเรียนโดยความสนใจ แจงวัตถุประสงค์และความสำคัญของการเรียน จัดกิจกรรมการสอนโดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานจริง การสรุปและประเมินผลใช้วิธีสั่งงานและตรวจผลงานของนักเรียน

พฤติกรรมนักเรียนตามขั้นตอน ทักษะกระบวนการที่เกิดขึ้น ได้แก่ ชั้นตระหนัก ชั้นวิเคราะห์ กำหนดขั้นตอนการทำงาน ปฏิบัติงานตามที่กำหนดและประเมินผลการทำงาน ยังขาดขั้นสร้างทางเลือก กำหนดทางเลือก ปรับปรุงผลงานและประเมินผลรวม

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าวิชาอาชีพที่เรียนตรงกับความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่นมาก เป็นวิชาที่มีความเหมาะสมกับการประกอบอาชีพในท้องถิ่น และเป็นประโยชน์แก่นักเรียนมาก

ผลการเรียนวิชาอาชีพของโรงเรียนที่ใช้แหล่งวิชาการอยู่ในเขตที่ดี ส่วนโรงเรียนที่สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนเอง มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title : A Study of Lower Secondary Vocational Curriculum Development and Its Implementation in Schools under Educational Opportunity Expansion Pilot Project, Nakhon Sawan Province

Author : Mr. Sompong Thaneeratna

M.Ed. : Curriculum and Instruction

Examining Committee :

Assoc. Prof. Dr.Sirmsree	Chaisorn	Chairman
Assoc. Prof. Phian	Chaisorn	Member
Assist. Prof. Supawat	Cheunchob	Member

Abstract

The purposes of this research were to study about 1) the development and the implementation of lower secondary vocational curriculum in the two schools under Educational Opportunity Expansion Pilot Project in Nakorn Sawan Province, 2) the students', parents' and community leaders' opinions concerning the curriculum implementation and 3) students' vocational learning achievement. 125 informants were school administrators, academic teachers, students, their parents and community leaders. The researcher stayed in both schools from the middle of December, 1991 to the end of March, 1992 observing, interviewing, taking notes and photographs, and recording

both on cassette-tapes and video-tapes. Data were categorized and reported descriptively using also frequency distribution, arithmetic means and percentages. The findings were as follows :

Both schools adapted the Ministry of Education's curriculum. Groups of teachers were assigned to select the vocational subjects and the vocational teachers were expected to work on lesson planning. To decide on vocational subjects, the groups of teachers studied some documents, examined the information relating to curriculum development and analysed school and community context. One of these two schools chose the vocational subjects according to parents' needs but the other one based their decision on teachers' capability.

The teachers of the out-of-school resource centre left out some stated objectives and activities due to the limitations of study periods. They did not write up any lesson plan. The teacher who taught the vocational subjects in her own school added some objectives and content. She prepared written lesson plans for her course but they were incomplete. Some important content, subtopics, and study periods were not identified.

For instructional supports management, both schools did not identify operational tasks clearly. Teachers were appointed to teach vocational subjects both on the voluntary basis and on their capability. Both schools faced some problems of budget and curriculum materials shortage. Guidance activity that both schools used for their students was counseling. Teachers' meetings and counseling were the schools' educational supervision activities.

For vocational instruction, the two teachers who were observed took these steps : studied texts, prepared some materials, stimulated the students' interest, informed them of the objectives and the importance of the lessons, let them practise, and summarized and evaluated by giving assignments and examining students' works.

In terms of process skills, students could realize importance of problems, analyse, determine working procedures, follow the working steps, and evaluate their works. The process skills they did not work on were : formulating different alternatives for their works, making decisions on those alternatives, improving their work and participating in the final and overall evaluation.

Students, parents, and community leaders viewed that vocational subjects taught in both schools were appropriated to the needs of students and community. They were thought to be very useful for local careers and students themselves.

Students' vocational learning achievement was good in the school that used the out-of-school resource centre and was average in the other one.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved